

Swyddfa dros Reoli Niwclear (ONR) Adroddiad Safle Chwaterol ar gyfer Gorsaf Bŵer Wylfa

Adroddiad ar gyfer y cyfnod 1 Ebrill - 30 Mehefin 2017

Rhagair

Cyhoeddir yr adroddiad hwn fel rhan o ymrwymiad ONR i drefnu bod gwybodaeth ynghylch gweithgareddau arolygu a rheoleiddio'n perthyn i'r hyn uchod ar gael i'r cyhoedd. Dosbarthir adroddiadau'n chwarterol i aelodau ar gyfer Grŵp Rhanddeiliaid Safle Wylfa a hefyd maent ar gael ar y wefan ONR (<http://www.onr.org.uk/lrc/>).

Fel arfer mae arolygwyr ONR yn mynychu cyfarfodydd Grŵp Rhanddeiliaid Safle Wylfa a byddant yn ymateb i unrhyw gwestiynau a godir yno. Dylai unrhyw berson sy'n dymuno gwneud ymholiadau ynghylch materion a gwmpasir gan yr adroddiad hwn gysylltu ag ONR.

TABL CYNNWYS

1	AROLYGIADAU.....	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
2	MATERION ARFEROL.....	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
3	MATERION ANARFEROL.....	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
4	GWEITHGARWCH RHEOLEIDDIOL	4
5	NEWYDDION GAN ONR.....	5
6	CYSYLLTIADAU.....	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.

1 AROLYGIADAU

1.1 Dyddiadau arolygu

Fe wnaeth yr arolygydd safle ONR arolygiadau ar y dyddiadau dilynol yn ystod y chwarter:

25, 26 a 27 Ebrill 2017

5, 6, 7 ac 8 Mehefin 2017

Hefyd mynychodd yr arolygydd safle ONR gyfarfod Grŵp Rhanddeiliaid Safle Wylfa ar 22 Mehefin 2017.

2 MATERION ARFEROL

2.1 Arolygiadau

Gwneir arolygiadau fel rhan o'r broses ar gyfer monitro cydymffurfiad â:

- yr amodau a atodir gan ONR i'r drwydded safle niwclear a roddwyd o dan Ddeddf Safleoedd Niwclear 1965 (NIA65) (fel y'i diwygiwyd);
- Deddf Ynni 2013
- Deddf Iechyd a Diogelwch yn y Gwaith 1974 (HSA74); a
- rheoliadau a wnaed o dan HSA74, er enghraifft Rheoliadau Ymbelydriadau Ïoneiddio 1999 (IRR99) a Rheoliadau Rheoli Iechyd a Diogelwch yn y Gwaith 1999 (MHSWR99).

Mae'r arolygiadau'n golygu monitro gweithredoedd y trwyddedwr ar y safle mewn cysylltiad â digwyddiadau, gweithrediadau, cynnal a chadw, prosiectau, addasiadau, newidiadau achos diogelwch ac unrhyw faterion eraill a allai effeithio ar ddiogelwch. Mae'n ofynnol i'r trwyddedai wneud a gweithredu trefniadau digonol o dan yr amodau a atodir i'r drwydded er mwyn sicrhau cydymffurfiad cyfreithiol. Mae arolygiadau'n ceisio barnu digonolrwydd y trefniadau hyn a'u gweithredu fel ei gilydd.

Yn y cyfnod hwn, roedd arolygiadau o (safle/gorsaf) yn cwmpasu'r dilynol:

- rheoli gweithrediadau gan gynnwys rheoli a goruchwyllo;
- addasiadau i offer, cyfarpar ac achosion diogelwch;
- rheoli gwastraff ymbelydrol ;
- dadgomisiynu;

Yn gyffredinol, fe wnaeth ONR farnu bod y trefniadau oedd wedi'u gwneud a'u gweithredu gan y safle mewn ymateb i ofynion diogelwch yn ddigonol yn y meysydd a arolygwyd. Fodd bynnag, lle ystyriwyd bod angen gwelliannau, fe wnaeth y trwyddedai ymrwymadau boddhaol i drafod y problemau, a bydd yr arolygydd safle'n monitro cynnydd yn ystod ymweliadau'r dyfodol. Lle bydd angen, bydd ONR yn cymryd camau gorfodi rheoleiddiol ffurfiol i sicrhau y gweithredir mesurau unioni yn ôl amserlenni rhesymol ymarferol.

Cell Storio Sych 4 (DSC4) – Adfer Gwastraff Lefel Ganolraddol (ILW)

Mae Magnox Cyf yn ymgymryd â rhaglen waith i adfer ILW sy'n weddill o Gell Storio Sych 4 i becynnau gwastraff sy'n addas ar gyfer storio hirdymor.

Mae'r rhaglen wedi'i datblygu'n dda. Mae'r offer adfer yn cael ei osod a disgwylir i raglen o brofi a chomisiynu gweithredol ddechrau. Mae'r rhaglen waith hon wedi cymryd mwy o amser nag a ddisgwylwyd yn wreiddiol ar ôl cynnydd yng nghwmpas y gwaith er mwyn sicrhau cyflwyno a gweithredu'r offer yn llwyddiannus.

Mae ONR wedi parhau i ymgysylltu'n agos â'r prosiect ac mae wedi cynnal cyfarfodydd i drafod cynnydd ac i gau materion technegol sy'n weddill. Mae ONR yn disgwyl cynnal

archwiliad parodrwydd ym Medi 2017 i sicrhau bod Magnox Cyf wedi ymfodloni y gall y prosiect fynd ymlaen yn ddiogel.

3 MATERION ANARFEROL

Mae'n ofynnol i drwyddedeion gael trefniadau i ymateb i faterion a digwyddiadau anarferol. Mae arolygwyr ONR yn barnu digonolrwydd ymateb y trwyddedai, gan gynnwys camau a gymerir i weithredu unrhyw welliannau sydd eu hangen.

Y materion a digwyddiadau gwerth eu nodi yn ystod y cyfnod oedd:

Cell Storio Sych 2 – Diffyg yn arwain at Niwed mân i Lwg yr Eifen Danwydd

Wrth ollwng elfen tanwydd ar gyfer fflasgio, cafwyd rhai anawsterau. Nododd ymchwiliad wedyn nad oedd falf ar y llwybr gollwng wedi agor yn llawn gan achosi elfen i gael ychydig o niwed. Rhoddwyd sylw i'r sefyllfa a gollyngwyd yr elfen wedyn. Mae ONR wedi cadarnhau nad oedd unrhyw oblygiadau radiolegol neu ddiogelwch niwclear a bydd y digwyddiad yn cael ei ddilyn fel rhan o ryngweithiadau rheoleiddiol arferol yn dilyn ymchwiliad llawn gan Magnox Cyf.

Problemau Posibl gyda'r Achos Diogelwch Peryglon Tân ar gyfer y Systemau Trydyddol a Bwydo Wrth Gefn

Mae adolygiad, a gynhaliwyd gan Magnox Cyf, o'r Achos Diogelwch Tân Cyfunol ar gyfer y cam dadlenwi wedi nodi bod angen gwaith ychwanegol i arddangos bod y risg o dân i'r ddarpariaeth o oeri ar ôl diffyg (yn dilyn colli cyflenwadau trydanol arferol) yn cael ei lleihau cyn belled ag y bo'n rhesymol ymarferol. Ymdrinnir â hyn mewn cyflwyniad diogelwch, ond o ystyried yr amserlenni hir sydd ar gael ar gyfer ymateb i ddiffyg, nid oes unrhyw broblem ddiogelwch uniongyrchol oherwydd byddai digon o amser i ddarparu'r oeri angenrheidiol wedi'r diffyg, ac mae sawl ffordd wahanol o wneud hynny. Mae ONR wedi cadarnhau nad oedd unrhyw oblygiadau diogelwch radiolegol neu niwclear a bydd y digwyddiad yn cael ei ddilyn â chefnogaeth arolygwyr arbenigol Perygl Mewnol ONR ar ôl derbyn adroddiad ymchwilio Magnox Cyf.

Adweithydd 2, Canfuwyd lefel uchel o halogiad mewn safbibellau

Yn ystod arolwg arferol o halogiad o safbibellau Adweithydd 2, canfuwyd bod gan sawl safbibell ddarlleniadau halogiad uchel. Mae ONR wedi cadarnhau nad oedd unrhyw oblygiadau diogelwch radiolegol neu niwclear uniongyrchol a bydd y digwyddiad yn cael ei ddilyn fel rhan o ryngweithiadau rheoleiddiol arferol yn dilyn ymchwiliad llawn gan Magnox Cyf.

4 GWEITHGARWCH RHEOLEIDDIOL

Gall ONR gyhoeddi dogfennau ffurfiol i sicrhau cydymffurfiad â gofynion rheoleiddiol. O dan amodau trwydded safle niwclear, mae ONR yn cyhoeddi dogfennau rheoleiddiol, sydd naill ai'n caniatáu gweithgaredd neu'n mynnu bod rhyw fath o gamau'n cael eu cymryd; fel arfer gelwir y rhain gyda'i gilydd yn 'Offerynnau Trwydded' (LIs), ond gallant ymddangos ar ffurfiau eraill. Ar ben hynny, gall arolygwyr gyhoeddi Hysbysiadau Gorfodi i sicrhau gwelliannau i ddiogelwch.

- Ni chyhoeddwyd LIs na Hysbysiadau Gorfodi yn ystod y cyfnod:

Tabl 1
Offerynnau Trwydded a Hysbysiadau Gorfodi a Gyhoeddwyd gan ONR yn ystod y cyfnod hwn

Dyddiad	Math	Cyfeirnod	Disgrifiad

5 NEWYDDION GAN ONR

Cadeirydd ONR yn cael CBE

Yn Anrhydeddau Pen-blwydd y Frenhines a gyhoeddwyd ym mis Mehefin, penodwyd Cadeirydd y Swyddfa dros Reoli Niwclear, [Nick Baldwin](#), yn Gomander Urdd yr Ymerodraeth Brydeinig am wasanaethau i ddiogelwch niwclear a diogeledd ym Mhrydain ac i'r sector elusennol.

Adroddiad Ymchwil Reoleiddiol Wedi'i Gyhoeddi

Mae ONR wedi cyhoeddi ei [adroddiad ymchwil reoleiddio blynyddol](#) sy'n disgrifio'r [gweithgareddau ymchwil](#) rydym wedi'u cynnal yn ystod y flwyddyn ddiwethaf.

Mae'r adroddiad yn cynnwys astudiaethau achos sy'n dangos sut mae ein strategaeth ymchwil wedi helpu i gefnogi ein dull rheoleiddiol, ac mae'n helpu i lywio'r datblygiad o arfer gorau. Gellir ei weld yn www.onr.org.uk/research

Materion Rheoleiddio

Am y newyddion a'r diweddariadau diweddaraf gan ONR ewch i'r wefan a chofrestru ar gyfer ein e-fwletin (<http://www.onr.org.uk/ebulletin/index.htm>).

6 CYSYLLTIADAU

Swyddfa dros Reoli Niwclear

Redgrave Court

Merton Road

Bootle

Glannau Mersey

L20 7HS

gwefan: www.onr.org.uk

e-bost: ONREnquiries@onr.gsi.gov.uk

Cyhoeddir y ddogfen hon gan y Swyddfa dros Reoli Niwclear (ONR). I gael rhagor o wybodaeth am ONR, neu i adrodd am anghysondebau neu anghywirdebau yn y cyhoeddiad hwn, ewch i <http://www.onr.org.uk/feedback.htm>.

© Swyddfa dros Reoli Niwclear, 2017

Os dymunwch aildefnyddio'r wybodaeth hon ewch i www.onr.org.uk/copyright.htm am fanylion.

Cyhoeddwyd 08/17

Ar gyfer dogfennau cyhoeddus, mae'r copi electronig ar y wefan ONR yn aros fel y fersiwn mwyaf cyfredol sydd ar gael i'r cyhoedd ac mae copïo neu argraffu'n golygu nad yw'r ddogfen hon wedi'i rheoli.